

slechla, a že obžalovaný za daných poměrů a vzhledem k osobnosti svědků nemohl míti za to, že tyto jeho výroky uvedou ve veřejnou známost, jest pro skutkovou podstatu trestného činu podle §u 491 tr. zák. naprosto nerozhodnou, neboť rozhodujícím jest, že výroky ty dvěma osobami slyšeny býti mohly. Tak nalezl nejvyšší soud již opětovně, zejména v rozhodnutí Sb. n. s. č. 569. Ani v objektivním směru nebylo tudíž dostatečného podkladu pro sprostující rozsudek, tím méně v subjektivním směru, když obžalovaný ve smyslu druhého odstavce §u 491 tr. zák. se ani nepokusil prokázati, že k urážlivému svému jednání měl dostatečné příčiny.

Odvolací soud zřejmě přehlíží, že § 491 tr. zák. obsahuje dvě skutkové podstaty, jednak: kdo někoho veřejně nebo před více lidmi z opovrhlivých vlastností neb z opovrhlivého smýšlení viní, jednak: kdo někoho veřejnému posměchu vydává. S touto skutkovou podstatou se zabývá dle svého odůvodnění odvolací soud, jako by bylo šlo obžalovanému o to, by soukromého obžalobce uvedl ve veřejný posměch, leč obě stolice zjišťují výslovně, že obžalovanému šlo o projev neúcty a bylo proto a také vzhledem k tomu, co bylo shora řečeno, zkoumati, byl-li urážlivý ten projev takového dosahu, že jím vinil soukromého obžalobce v jednotlivostech i celku z opovrhlivých vlastností, z opovrhlivého smýšlení. Jen s tohoto stanoviska bylo řešiti otázku, stal-li se projev veřejně nebo před více lidmi. Tato zákonná náležitost byla, jak uvedeno, dostatečně zjištěna. Ona byla by vyžadovala přesnějšího určení, než se jí ho dostalo prvou stolicí, neboť závodní dráhy zpravidla bývají místem veřejným, byť i ne všeobecně přístupným. Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti podle §u 33 tr. ř.

Čís. 1964.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

»Nezřízené pití« ve smyslu §u 6 odstavec druhý zákona musí se vyskytovat v takové míře, by jím zanedbány byly občanské, rodinné a hospodářské povinnosti, ohrožován zdar rodiny a aby tak odsouzený uváděl sebe i rodinu ve zkázu; nepadá sem pití, jemuž byl odsouzený oddán již před podmíněným odsouzením.

Pojem »nezřízeného pití« nekryje se s pojmem »notorického pijáka«.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1925, Zm I 285/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Usnesením vrchního zemského soudu v Praze z 9. prosince 1924 porušeno bylo ustanovení §u 6 odstavec druhý zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.; usnesení to se zrušuje a vrchnímu zemskému soudu v Praze se ukládá, by šetře zásady §u 293 odstavec druhý tr. ř. ve věci znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Antonín H. byl pravoplatným rozsudkem krajského soudu v Chebu ze dne 9. května 1921 uznán vinným zločinem podle §u 81 tr. zák. a přestupkem podle §u 320 písm. e) tr. zák. a odsouzen k pětíměsíčnímu těžkému žaláři, zostřenému a doplněnému jedním tvrdým ložem měsíčně. Usnesením krajského soudu v Chebu ze dne 20. července 1922 byl Antonínu H-ovi povolen podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou dvou roků. Po uplynutí zkušební doby byl usnesením téhož soudu ze dne 27. října 1924 nařízen výkon trestu, mimo jiné proto, že odsouzený dle zprávy četnictva se oddal ve zkušební době nezřízenému pití. Do tohoto usnesení podal Antonín H. stížnost, kterouž provedl zejména v ten rozum, že zpráva četnictva se prý nezakládá na pravdě, což vychází na jevo z vysvědčení obecního úřadu v T. a ředitelství »Eisenwerke A. G. Rothau-Neudek«. Usnesením ze dne 9. prosince 1924 nevyhověl vrchní zemský soud v Praze stížnosti a potvrdil napadené usnesení, poněvadž provedeným šetřením, nařízeným týmž soudem, bylo zjištěno, že odsouzený oddával se v době zkušebné nezřízenému pití, a zjištění to nelze míti za vyvrácené opačnou zprávou obecního úřadu.

Usnesení vrchního soudu, pokud se týče pojmu »nezřízeného pití« ne-srovnává se se zákonem. Podle odstavce druhého §u 6 zákona o podmíněném odsouzení nařídí soud výkon trestu, oddal-li se odsouzený ve zkušebné době nezřízenému pití nebo hráčství, zahálčivému nebo nemravnému životu. Zákon staví nezřízené pití vedle hráčství a zahálčivého života, čímž zřejmě jest vysloveno, že nezřízené pití musí se vyskytovat v takové míře, by jím byly zanedbávány občanské, rodinné a hospodářské povinnosti a byl takto ohrožován zdar rodiny, a aby odsouzený takto uváděl sebe i rodinu ve zkázu. Takové nezřízené pití odsouzeného Antonína H-a ze spisů zřejmě není. Zejména je vyvrací vysvědčení, jež vydalo ředitelství železáren, ve kterých H. je od roku 1894, tedy přes 30 let zaměstnán, dle něhož své povinnosti vždy ku spokojenosti správy hutní vykonával, nikdy nedal příčiny ku stížnostem pro své chování, že může mu býti dosvědčena poctivost a pile jakož i slušné chování a že zejména je správě hutní neznámo, že by Antonín H. byl oddán pití. V témž smyslu vyjádřil se obecní úřad, jenž k úřednímu vyzvání podal obšírně odůvodněnou zprávu, dle níž jest H. občanem v každém ohledu řádným, a výslovně se uvádí, že H. vykonává svou těžkou práci ve velkém žáru železářny, kdy u největší části, ne-li u všech dělníků dostavuje se žízeň. Zámítavé usnesení vrchního zemského soudu spočívá jedině na zprávě četnictva v P., dle níž jest H. notorickým pijákem, známým četnickému zpravodaji již 14 roků, jakož i celé obci.

Pojem »nezřízeného pití« nekryje se s pojmem notorického pijáka, jak na to poukazuje přípis obecního úřadu. Na »nezřízené pití« ve smyslu zákona lze usuzovati jen na základě skutečnosti, že dotčený se opijí měrou shora naznačenou. V tom smyslu žádal také správně vrchní zemský soud vyšetření četnictvem v P., zdali Antonín H. téměř denně aneb pouze v některé dny (po výplatě) se opijí, zdali při tom použije velké množství lihovin, ve kterých hostincích neb výčepech se tomuto pití oddává a je-li pak viděn na ulici ve stavu značné opilosti, takže tato naruživost jeho

jest již celé obci známa, či zdali H. toliko občas vypije nějakou sklenici piva, jak i jiní těžce pracující dělníci činí. Na tento dotaz odpovědělo však četnictvo svrchu uvedenou velmi stručnou zprávou. Dlužno také uvést, že nezřízeným pijákem byl by se musil státi odsouzený teprve po svém odsouzení. Byl-li již nezřízeným pijákem před odsouzením, pak ve smyslu §u 1 zákona o podmíněném odsouzení výkon trestu neměl býti vůbec odložen a přece-li, jen za omezení podle §u 4 zákona, že nezřízeného pití zanechá a že na dále povede pořádný život. Když šlo o povolení odkladu výkonu trestu, byla četnická stanice v P. krajským soudem v Chebu vyzvána, aby sdělila, dá-li se očekávati, že A. H. povede v budoucnosti i bez výkonu trestu řádný život, jakož i dále jaký život posud vedl. Četnictvo se tehdy o pijáctví odsouzeného nevyslovilo, ale vyjádřilo se proti povolení odkladu z toho důvodu, že »trest má pachatele v budoucnosti od trestného činu zadržeti« a dodala, že odsouzený »dosud nic neprovedl.« Odklad byl tudíž povolen a to bez obmezení co do dosavadního způsobu života. Nebylo-li však prokázáno, že po odložení výkonu trestu oddal se Antonín H. nezřízenému pití, stejný způsob jeho života p ř e d podmíněným odsouzením nemůže mu dodatečně býti na újmu. Názor vrchního zemského soudu, že se odsouzený v době zkušební oddal nevázanému pití, je proto právně mylným. Ježto však zpráva četnictva, jež jest základem zamítavého usnesení, nechává otevřenou otázku, na kterou dobu se ohledně notorického pijáctví odsouzeného poukazuje, a myslí-li se jím vůbec nezřízené pití, a ježto zprávě obce a vysvědčení železáren průvodní význam vrchním zemským soudem přiznán nebyl, nelze zrušovacímu soudu uznati ihned ve věci samé.

Čís. 1965.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Náhradu škody lze podmíněně odsouzenému uložit pouze s dodatkem »podle svých sil« (§ 4 zákona).

Bylo-li uloženo nahradit škodu do určité doby, končící dříve, než uplynula doba zkušební, nelze naříditi výkon trestu z důvodu, že škoda nebyla nahrazena, dříve, dokud zkušební doba neuplynula.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1925, Zm II 84/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudek okresního soudu v Bučovicích ze dne 8. března 1924, pokud jím uznáno bylo na podmíněné odsouzení s tou podmínkou, že odsouzený nahradí Terezii Z-ové způsobenou škodu, porušuje zákon v ustanovení §u 4 zákona ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., rozsudek ten se v uvedeném směru zrušuje, dále zrušují se na rozsudku tom spočívající usnesení z 18. října 1924 a z 3. prosince 1924 a zrušený výrok nahražuje se výrokem, že odsouzenému se dle §u 4 zákona ukládá, by podle svých sil nahradil způsobenou škodu v rozsahu rozsudkem prvé stolice stanoveném.